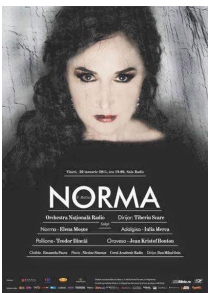

Grație Elenei Moșuc, „Norma” a revenit la București...

(Costin Popa – 5 februarie 2015)

...după cca două decenii și jumătate, în formă de concert la Sala Radio, urmând vechii producții a Operei bucureștene. A fost o nouă inițiativă lăudabilă a conducerii Orchestrelor și Corurilor Radio, care centrează tradiționalele seri de operă în concert pe marii noștri cântăreți aureolați în roluri definitorii de importante scene ale lumii. Așa a fost anul trecut mezzosoprana Ruxandra Donose, Compozitorul din „Ariadna la Naxos” de Richard Strauss, așa a fost în acest an soprana Elena Moșuc, Norma din opera omonimă de Vincenzo Bellini.

Pentru Elena Moșuc, abordarea acum aproape patru ani, la Opera din Zürich, a arhetipalului personaj, a dificilului rol, a fost consecința firească a evoluției vocii, a maturizării profesionale și îndeosebi a stăpânirii magistrale a stilului belcanto, calitate care o situează astăzi pe cel mai înalt podium în lume.

Pornind de la construcția lirică, permanent însoțitoare, de la derularea curgătoare, cu lungime ireală, a frazelor muzicale, de la nuanțările perpetue în care pianissimele acute ridică auditoriul în sfere de sublim, de la notele înalte de forță care domină orchestra și de la cunoscutele abilități de preluare a coloraturilor, Elena Moșuc – care în acest moment de dezvoltare a carierei valorizează o spirită consistență timbrală pe întreg ambitusul - a adăugat desenelor melodice accente severe și atacuri bine potrivite, sunete grave cu domoale rezonanțe „de piept”, indispensabile conturării rolului. Îmbinarea lor contrastantă cu moliciunile venite ca niște mângâieri și cu coloraturile ușoare a creat o stază pasională seducătoare. Emoționalitatea pe care Elena Moșuc a transmis-o în sală a fost maximă, tulburătoare. Personajul pe care l-a creat a avut căldura și umanismul drept comandamente supreme.

Așa a apărut la București, într-un moment în care unanim recunoscuta sa tehnică de canto i-a permis să abordeze în bună formă concertul, după ce în săptămâna anterioară interpretase intempestiv la Opéra Bastille rolul Zerbinetta din „Ariadna la Naxos” în două spectacole, peste care au venit și repetițiile de la Paris și București. Un tur de forță în numai șapte zile, care nu este la îndemâna oricui, mai ales în contextul facturii diferite a celor două scriituri, a rezistenței pe care o presupune un discurs melodic de extremă lungime, precum cel din „Norma”...

Există nevoia ca muzica marelui compozitor belcantist să fie citită având drept cheie cultul legato-ului ce se suprapune frazelor lungi, interminabile, un stil de cânt care l-a făcut pe Bellini să fie apreciat drept precursor al melodiei infinite wagneriene. Elena Moșuc l-a înțeles pe deplin și a dat o lecție impecabilă. Sunt elemente care trebuie să stea la baza lecturii expresive atât pentru mezzosoprana Iulia Merca (Adalgisa), cât și pentru tenorul Teodor Ilincăi (Pollione), dar și pentru pachetele de coarde ale Orchestrei Naționale Radio.

Fără îndoială, după depășirea emoțiilor debutului în rol, clujeana Iulia Merca va ajunge o Adalgisa de valoare, odată ce își va omogeniza emisia pe ambitus, în așa fel încât asprimile unor sunete centrale să dispară. Dacă în primul duet cu Norma, evitarea notei de Do acut (ce-i urmează sopranei) a fost evidentă prin cântul cu o terță mai jos, în cel de-al doilea, transpoziția deseori

uzitată i-a permis o mai mare siguranță a sunetelor înalte, bogate și rotunde. Tot la pasiv, i-aș mai reproșa unele atacuri cu intonație imprecisă, îndeosebi la începutul intervențiilor sale din primul act. Altele, au fost bine articulate și incisive.

Am mai spus-o, am mai scris-o, o repet. Vocea lui Teodor Ilincăi este importantă, redutabilă, spectaculoasă, cu volum serios. Odată cu trecerea timpului, cu rodajul scenic, cu studiul continuu, virtuțile sale artistice au sporit printr-o mai mare și prețioasă densitate a timbrului, ce îmbracă întregul ambitus. Nota de Do natural acut a ariei din primul act a fost emisă stupefiant, cu ușurință, strălucire și penetranță. Ilincăi se simte bine în pasajele eroice, de bravură ale lui Pollione, le cântă admirabil. Numai că partitura proconsulului roman mai cuprinde și secvențe lirice, pe care tenorul trebuie să le redea mai nuanțat pe viitor, după acest debut în rol, cu moliciuni de glas și frazare expresivă.

Introducerea în distribuție a tânărului bariton canadian („bariton înalt” din punctul de vedere al culorii vocale întrucâtva tenorale și extensiei glasului) Jean-Kristof Bouton, solist al Operei Naționale Române Iași, a creat o situație de așa-numit „miscast”, dat fiind că rolul Oroveso – în care a debutat - este destinat unui bas profund. Nu este vina artistului. Frustrat de această nepotrivire demonstrată nu numai prin incorectul raport timbru-rol, ci și prin confruntarea perdantă cu sonoritățile orchestrei în „tutti”, nu mi-a rămas decât să admir inteligența cu care Bouton a construit liniile melodice belliniene. Un Figaro în Galia.

Deși „beneficiară” a doar câteva replici, mezzosoprana Emanuela Pascu a atras atenția în minusculul rol Clotilde, prin glasul și frazarea frumoase. Destul de puțin cunoscută de marele public bucureștean, a fost bine că tânăra laureată a recentului Concurs Internațional de Canto al Chinei a apărut pe un afiș de prestigiu și a făcut o bună impresie pe podiumul de concert, ca voce și apariție. Sper să-i fie de bun augur, așa cum i-a fost și anonimei - pe atunci - Joan Sutherland, Clotilde alături de Maria Callas în „Norma” la Covent Garden în 1952.

În rolul Flavio, a cântat tenorul Nicolae Simonov, aparținător Corului Academic Radio.

Elena MOȘUC (I)

Teodor Ilincăi, Jean
Kristof-Bouton și Nicolae
Simonov

Iulia MERCA

Elena MOȘUC (II)

Emanuela PASCU și Elena
MOȘUC

Elena MOȘUC și
Tiberiu SOARE

Versatilitatea dirijorului Tiberiu Soare, în teritoriul simfonic, în operă, nu mai este un secret pentru nimeni. A condus cu mână sigură ansamblurile Radio, cu precizie și tempi judicios aleși, respectând cu strictețe indicațiile partiturii. A existat totuși, pe alocuri, o lipsă de echilibraj între dinamica alăturilor și cea a „cordarilor”, cei din urmă fiind dezavantajați încă de la Uvertură. Tiberiu Soare este adeptul sonorităților violente, în multe pasaje, un pasionat al marșurilor impetuoase, dar culorile și suplețea partidelor instrumentale trebuie să-l preocupe în continuare. O notă bună i se cuvine corului pregătit de Dan Mihai Goia.

Succesul de public a fost uriaș, așa încât toată lumea se întreba ce bucurii ne va rezerva seara de operă în concertul din ianuarie 2016...